

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

25 Temmuz 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yaşlı Bakım Sigortası Fonunun Kurulmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-7-2024	Esas No: 2/2306

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
29 Temmuz 2024
Numara:

T B M M GENEL SEKRETERANLIK
29 Temmuz 2024
No: 1465690

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Türkiye, dünya genelinde olduğu gibi, hızla yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Yaşlı nüfusun artması, toplumun sosyal ve ekonomik yapısında önemli değişiklikler yaratmaktadır. Bu değişim, yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin artırılması ve bakımlarının sağlanması konusunda yeni politikalar ve çözümler geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde uzun yıllardır uygulanmakta olan yaşlı bakım sigortası, yaşlı bireylerin onurlu, sağlıklı ve bağımsız bir yaşam sürdürebilmeleri için önemli bir araçtır. Türkiye'de de yaşlı bakım sigortasının hayata geçirilmesi, hem sosyal devlet ilkesi gereği hem de toplumun her kesiminin refahını artırmak amacıyla büyük önem taşımaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile hedeflenen başlıca amaçlar şunlardır:

- Yaşlıların Bakım İhtiyaçlarının Karşıllanması:** Yaşlı bireylerin bakıma muhtaç hale geldiklerinde, ihtiyaç duydukları bakım hizmetlerine erişimlerinin sağlanması, onların yaşam kalitelerinin yükseltilmesi ve ailelerinin üzerindeki bakım yükünün hafifletilmesi hedeflenmektedir.
- Sosyal Güvenlik Sisteminin Güçlendirilmesi:** Yaşlı bakım sigortası, mevcut sosyal güvenlik sistemine entegre edilerek, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir sosyal güvenlik yapısının oluşturulması amaçlanmaktadır.
- Finansman ve Kaynak Yönetimi:** Yaşlı bakım sigortasının finansmanı, çalışanlar, işverenler ve devlet katkısı ile sağlanarak, bu hizmetlerin sürdürülebilir ve etkin bir şekilde sunulması hedeflenmektedir. Prim oranları ve devlet katkısı, ekonomik koşullara göre esnek bir yapıda belirlenerek, sistemin finansal istikrarı sağlanacaktır.
- Denetim ve Kalite Güvencesi:** Yaşlı bakım hizmetlerinin kalitesi ve uygunluğu, düzenli denetimlerle güvence altına alınacak, böylece hizmetlerin standartlara uygun şekilde sunulması sağlanacaktır.
- Toplumsal Dayanışma ve Adalet:** Yaşlı bakım sigortası ile toplumsal dayanışma ve adalet ilkeleri doğrultusunda, toplumun her kesiminin refahı gözetilecek ve yaşlı bireylerin onurlu bir yaşam sürmeleri için gerekli destek sağlanacaktır.

Bu gerekçeler doğrultusunda hazırlanan "Yaşlı Bakım Sigortası Kanunu Teklifi", yaşlı bireylerin bakıma muhtaç oldukları dönemde ihtiyaç duydukları hizmetlere erişimlerini sağlamak, sosyal güvenlik sistemini güçlendirmek ve toplumda sosyal adaleti ve dayanışmayı artırmak amacıyla yasalaştırılması önerilmektedir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: Amaç ve Kapsam

Bu madde, Kanun'un temel amacını ve hangi konuları kapsadığını belirlemektedir. Yaşlı bakım sigortası sistemi kurularak yaşlı bireylerin bakım ihtiyaçlarının karşılanması ve yaşam kalitelerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, yaşlı bakım sigortasından faydalanan kişilerin kimler olduğu, sistemin nasıl finanse edileceği, hizmetlerin nasıl sunulacağı ve denetleneceği konuları düzenlenmektedir.

MADDE 2: Tanımlar

Bu madde, Kanun'da geçen terimlerin ne anlama geldiğini açıklamaktadır. Bakanlık, Kurum, yaşlı, bakıma muhtaç, yaşlı bakım sigortası gibi terimlerin tanımlanması, Kanun'un uygulanmasında belirsizlikleri önlemek ve terimlerin doğru anlaşılmasını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE 3: Hak Sahipleri

Bu madde, yaşlı bakım sigortasından kimlerin yararlanabileceğini belirlemektedir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve bakıma muhtaç olarak değerlendirilen yaşlı bireyler bu sigortadan yararlanacaktır. Bu düzenleme ile yaşlı bireylerin ihtiyaç duydukları bakımı alabilmeleri ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 4: Finansman

Bu madde, yaşlı bakım sigortasının nasıl finanse edileceğini detaylandırmaktadır. Çalışanlar, işverenler ve devlet katkısı ile sigorta primlerinin toplanması ve bu primlerin yaşlı bakım sigortası fonuna aktarılması öngörülmüştür. Prim oranları ve devlet katkısının Bakanlık tarafından belirlenmesi, sistemin finansal sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Ayrıca, primlerin tahsilatı, fon yönetimi ve idari yaptırımlar hakkında da ayrıntılı hükümler getirilmiştir.

MADDE 5: Bakım Hizmetleri

Bu madde, yaşlı bakım sigortası kapsamında sağlanacak hizmetlerin neler olduğunu belirlemektedir. Evde bakım hizmetleri, gündüz bakım merkezleri hizmetleri, bakımevi hizmetleri ve diğer sosyal hizmetler gibi çeşitli bakım hizmetleri öngörülmüştür. Bu düzenleme, yaşlı bireylerin ihtiyaçlarına göre çeşitli hizmetlere erişimlerini sağlamayı amaçlamaktadır.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE 6: Başvuru ve Değerlendirme

Bu madde, yaşlı bakım sigortasından yararlanmak isteyen kişilerin nasıl başvuruda bulunacaklarını ve başvuruların nasıl değerlendirileceğini düzenlemektedir. Başvuruların Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılması ve Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmesi öngörülmüştür. Bu düzenleme, başvuru ve değerlendirme sürecinin şeffaf ve adil bir şekilde yürütülmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE 7: Hizmet Sunumu ve Denetim

Bu madde, yaşlı bakım hizmetlerinin nasıl sunulacağını ve denetleneceğini düzenlemektedir. Hizmetlerin kamu veya özel kuruluşlar tarafından sunulması ve Bakanlık tarafından düzenli olarak denetlenmesi öngörülmüştür. Bu düzenleme, hizmet kalitesinin ve uygunluğunun güvence altına alınmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

YAŞLI BAKIM SİGORTASI FONUNUN KURULMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - (1) Bu Kanun'un amacı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yaşlılık döneminde bakıma muhtaç hale geldiklerinde, sosyal güvenlik sistemine entegre bir yaşlı bakım sigortası sistemi kurarak, bakımlarının sağlanması ve yaşam kalitelerinin artırılmasıdır.

(2) Bu Kanun, yaşlı bakım sigortası fonundan faydalananacak olan kişileri, bu sigortanın finansmanını, hizmetlerin sunulmasını ve denetimini kapsar.

Tanımlar

Madde 2 - (1) Bu Kanun'da geçen;

- a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nı,
 - b) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu'nu (SGK),
 - c) Yaşlı: 65 yaş ve üzeri bireyleri,
 - d) Bakıma muhtaç: Fiziksel veya zihinsel yetersizlikler nedeniyle günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak yerine getiremeyen kişiyi,
 - e) Yaşlı Bakım Sigortası: Bu Kanun kapsamında yaşlılara bakım hizmetlerinin sunulmasını amaçlayan sosyal sigorta sistemini,
- ifade eder.

Hak Sahipleri

Madde 3 - Yaşlı bakım sigortasından Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve bu Kanun kapsamında prim ödeme şartlarını sağlamış yaşlılar yararlanır.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Finansman

Madde 4 - Yaşlı bakım sigortası, çalışanlardan, işverenlerden ve devlet katkısından alınacak primlerle finanse edilir;

(a) Prim oranları ve devlet katkısı, Bakanlık tarafından belirlenir ve Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girer. Bu oranlar, her yıl ekonomik koşullar ve sigorta yükümlülükleri dikkate alınarak yeniden değerlendirilir.

(b) Yaşlı bakım sigortası primleri, sigortalı çalışanlar için; prime esas kazançlarının %1’i oranında hesaplanır. İşverenler, sigortalı çalışanlar için prime esas kazançlarının %1’i oranında katkı sağlar.

(c) Yaşlı bakım sigortası primleri işverenler için; işverenin çalışanlarına ödediği toplam ücretlerin %1’i oranında hesaplanıp, bu miktar doğrudan yaşlı bakım sigortası fonuna aktarılır.

(d) Kendi hesabına çalışanların ödeyeceği primler, kendileri tarafından beyan edilen aylık kazancın %2’si kadar olup, bu miktar doğrudan yaşlı bakım sigortası fonuna aktarılır. Kendi hesabına çalışanların bakım sigortası için beyan edilen aylık kazancı asgari ücretten az olamaz.

(e) Devlet katkısı, toplam prim gelirlerinin %20’si oranında olacaktır. Devlet katkısının oranı, yıllık bütçe olanaklarına ve sigorta sisteminin finansman ihtiyaçlarına göre Bakanlık tarafından artırılabilir veya azaltılabilir.

(f) Primlerin tahsilatı, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yapılır ve bu primler, yaşlı bakım sigortası fonuna aktarılır. Prim tahsilatı ve fon yönetimi, SGK tarafından ayrı bir hesapta izlenir ve raporlanır.

(g) Prim ödeme yükümlülüğünden muaf tutulacak gruplar ve ödeme kolaylıkları sağlayacak düzenlemeler, Bakanlık tarafından belirlenir. Bu düzenlemeler, sosyal yardımlaşma ve dayanışma ilkeleri çerçevesinde oluşturulur.

(h) Yaşlı bakım sigortası primlerini ödemeyen işverenlere ve çalışanlara uygulanacak idari para cezaları ve diğer yaptırımlar, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na göre düzenlenir.

(ı) Prim oranları ve devlet katkısı, Bakanlık tarafından belirlenir ve Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girer.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

Bakım Hizmetleri

Madde 5 - (1) Yaşlı bakım sigortası kapsamında sağlanacak hizmetler şunlardır:

- a) Evde bakım hizmetleri,
- b) Gündüz bakım merkezleri hizmetleri,
- c) Bakımevi hizmetleri,
- d) Diğer sosyal hizmetler.

Başvuru ve Değerlendirme

Madde 6 - (1) Yaşlı bakım sigortası fonundan yararlanmak isteyen kişiler veya yakınları, Kurum'a başvuruda bulunurlar. Başvurular, Bakanlık tarafından oluşturulan Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenir ve sonuçlandırılır.

Hizmet Sunumu ve Denetim

Madde 7 - (1) Yaşlı bakım hizmetleri, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kamu veya özel kuruluşlar tarafından sunulur.

(2) Bu hizmetlerin kalitesi ve uygunluğu, Bakanlık tarafından düzenli olarak denetlenir.

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.